

دختران ۳۰ درصد کمتر از پسران «آرزو» می‌کنند

راضیه زرگری | اگر نوجوانی رویایی داشته و عاشق رسیدن به آن باشد شب و روز به آن فکر می‌کند؛ اگر واقعا هدفش را دوست داشته باشد، حتما برای رسیدن به آن تلاش هم می‌کند. «این صحبت‌های ناگزیر است؛ دختر ۱۴ ساله‌ای که در یک شهر صنعتی زندگی می‌کند و تقریباً همه جور امکاناتی برای فکر کردن به آرزوهایش دارد و تنها مانعی که حاضر است با آن بجنگد، مخالفت احتمالی خانواده‌اش است.

نوجوانی دوره‌ای است که افراد به یک بلوغ فکری و شناخت نسبی نسبت به خود و علائق‌شان می‌رسند؛ به علاوه به نوع ابتدایی از قوه تشخیص و تصمیم‌گیری در مورد آینده دست پیدا می‌کنند.

بعضی از نوجوانان آرزوهای رنگارنگ زیادی دارند که شاید سال به سال تغییر کند اما بیشتر آنها در همین سنین به اصلی‌ترین خواسته‌های خود به عنوان آرزو می‌رسند. یک هدف بزرگ که همه تلاش و تمرکزشان را می‌گذرانند تا به آن برسند.

اما چه می‌شود که برخی نوجوانان هیچ تعریف و تصویر ذهنی از آرزو ندارند؟ جنسیت و سطح فرهنگی و اجتماعی خانواده در کنار برخورداری از امکانات آموزشی و تربیتی بدون شک در ساخته شدن آرزوی ذهنی در نوجوان مهم‌ترین تاثیرگذار را دارد.

خودپنداره‌ای که به پسران منتقل می‌شود ولی به دختران نه

جالب است بدانید مطابق یک نظرسنجی انجام شده از سوی سازمان بهزیستی، میزان آرزوی دختران نسبت به پسران ۳۰ درصد کمتر است. بر اساس همین نظرسنجی آرزوهای پسران بسیار روشن بوده است. مدیرکل دفتر امور آسیب‌دیدگان اجتماعی سازمان بهزیستی کشور با اشاره به اهمیت طراحی محیط مطابق با زیست‌زانه در راستای رسیدن به توسعه پایدار، می‌گوید: «خودپنداره منتقل شده از سوی خود، خانواده و جامعه به پسران بسیار دقیق و شفاف است اما چرا این خودپنداره به دختران منتقل نمی‌شود؟»

برداشتن موانع گاهی سخت و گاهی سهل

نازگل که خواندن مهندسی کامپیوتر و مهاجرت به یک کشور دیگر هدف بزرگ ذهنی‌اش است در مورد موانع آرزوهایش به شهروند آنلاین می‌گوید: «حتی اگر خانواده‌اش هم با هدفی که یک نوجوان در ذهنش دارد، مشکل داشته باشد، او می‌تواند با نشان دادن هدف‌هایش آنها را قانع کند. هدف داشتن به نظر من در زندگی ما معجزه می‌کند؛ او البته قبول دارد که برداشتن موانع پیش روی ممکن است سهل یا سخت و بسیار چالش‌برانگیز باشد. صحبت از آرزوهایش را با این جمله تمام می‌کند: «هیچ چیز غیرممکنی در دنیا وجود ندارد.»

بزرگ‌ترین آرزو برای سینی ۱۵ ساله، رسیدن به شغل مورد علاقه‌اش یعنی برنامه نویسی است. «خیلی به این شغل فکرمی‌کنم و دوستش دارم، اما اینکه چه موانعی جلوی راهم باشه تا حالا بهش فکر نکردم؛ الان که دقت می‌کنم بعید می‌دانم موانع زیادی داشته باشم؛ در واقع آرزوی شغلی به تلاش و اراده خود آدم بستگی دارد برای کنکور و ورود به دانشگاه و مسیر شغلی.»

سینا هم در تهران و با امکانات شهری زندگی می‌کند و آرزویش را دست‌یافتنی می‌داند: «هدفی که من دارم هدف منطقی‌ای هست. من هیچ ابهامی برای رسیدن به این هدف نمی‌بینم و از نظر خانواده هم اجباری برای کار خاص نداشته‌ام. همه تلاش‌م از همین حالا یاد گرفتن مقدماتی برنامه‌نویسی است.»

قاطعی‌تری که در لحن این پسر نوجوان است، روشن بودن رویای دست‌یافتنی‌اش را نشان می‌دهد. سوال از آرزو‌ها را بهار ۱۶ ساله، با توضیح تفاوت آرزوهایش از بچگی

تا نوجوانی پاسخ می‌دهد: «الان آرزوهایم نسبت به بچگی فرق می‌کند؛ من در سنین پایین‌تر دوست داشتم فرشته شوم یا مثلاً یک شخصیت کارتون باشم؛ یعنی آرزوهای خیالی.»

خیلی زیاد به آینده قشنگ تفکر می‌کنم

الان آرزوهایم واقعی‌تر شده و قابلیت اجرایی شدن دارد. بهار عاشق بازیگری تئاتر است: «دوست دارم بازیگر خیلی خوب در تئاتر شوم و همبازی بازیگران خوب و شناخته شده.»

او در مسیر رسیدن به آرزوهایش هر کتابی که می‌خواند سعی می‌کند ارتباطی با تئاتر در آن پیدا کند: «ما در این سن و سال، خیلی زیاد به هدف‌هایمان و آینده قشنگ‌ترمان فکر می‌کنیم، اما شاید موانعی هم پیش رو باشد. مثلاً جنسیت؛ یا پذیرش جامعه، مثلاً من فکر می‌کنم در کشورم دختر نمی‌تواند وکیل خوبی شود.»

بهار که خودش در خانواده‌ای فرهنگی تربیت شده ادامه می‌دهد: «محدودیت‌های دیگر هم وجود دارد مثل تفکرات سنتی در بعضی خانواده‌ها که ممکن است برای دخترها بیشتر و سختگیرانه‌تر اجازه رسیدن به آرزوهایش را بدهند. یا اینکه نوجوان چه دختر چه پسر در شهر یا روستایی زندگی کند که امکانات رسیدن به آرزو برایش مهیا نباشد.»

اهمیت نقش سلامت دختران در توسعه پایدار

«نقش ابعاد کلی سلامت دختران در توسعه پایدار» و «بیناری است که با محوریت توانمندسازی روانی اجتماعی دختران در توسعه پایدار به همت جهاد دانشگاهی واحد الزهرا(س) برگزار شد.

محمود علی‌گو در این وبینار می‌گوید: «اغلب اوقات گفته می‌شود دختران و زنان در معرض آسیب‌های اجتماعی قرار دارند که می‌توان گفت علت آن آماده نکردن محیط بر قانده زیست‌زانه است که در نهایت به بروز آسیب‌های اجتماعی برای زنان منجر می‌شود.» این آسیب‌ها البته بیشتر در مناطق کمتر برخوردار نمود پیدا می‌کند؛ آسیب‌ها دقیقاً از جایی شروع می‌شود که میزان دختران بازمانده از تحصیل، در معرض خشونت به ویژه خشونت خانگی و بی‌سوادی بیشتری شود.

چرا به دختران اعتماد به نفس برای آرزو کردن نمی‌دهیم

موضوع تفاوت آرزو کردن در دختران و پسران را با سمیرا طاووسی، روانشناس کودک و نوجوان مطرح کردیم. او به شهروند آنلاین

خودپنداره منتقل شده از سوی خود، خانواده و جامعه به پسران بسیار دقیق و شفاف است اما چرا این خودپنداره به دختران منتقل نمی‌شود؟

دختران تشکیل می‌دهند و اینها قرار است مادران فردای جامعه ما باشند و فرزندان آینده ایران را تربیت کنند، اما چه کار کنیم که دختران مان احساس رضایت کنند؟ بچه‌های امروز به برکت اینترنت چیزهای خیلی زیادی می‌بینند و با هیچ چیز احساس رضایت نمی‌کنند.»

اهمیت بسیار زیاد الگوسازی برای نوجوان

متأسفانه جامعه نتوانسته ارزش‌گذاری خوبی برای الگوی نوجوانان داشته باشد. این روانشناس تأکید می‌کند: «در سن نوجوانی الگوها خیلی مهم است؛ در درس خواندن، ورزش و هنر باید الگوی موفق به دختران و پسران ارائه دهیم. ولی این کوتاهی در الگوسازی باعث شده نوجوانان رها شوند. در حالی که اینترنت برای نشان الگویی سازد.» به گفته طاووسی در این میان پسرهای الگوهای بهتری دارند؛ دختران نه، برای دختران کم‌کاری کردیم و دودش به چشم همه جامعه می‌رود. ۳۰ درصد آرزوی کمتر یعنی دخترمان نمی‌داند قرار است به کجا برسد.

آرزوگر دست‌یافتنی باشد به هدف تبدیل می‌شود. طاووسی می‌گوید: «دختر امروز آرزویش دیگر خانم دکتر شدن نیست؛ چون مشاور در زمان انتخاب رشته به او می‌گوید ۶۰۰ هزار نفر پشت کنکور تجربی مانده‌اند و ما به تهران، پزشکی قبول می‌شوند. پس دیگر جایگاهی برای آرزویش نمی‌ماند. رفته‌رفته آرزوهای ریزش پیدا می‌کند و رنگ غیر واقعی به خود می‌گیرد.»

همین می‌شود آرزو به رویای پوچ برایش تبدیل می‌شود و نهایت آرزویش این می‌شود که مهاجرت کند.

دوراهای اجتماعی پیش روی دختران

مدیرکل دفتر امور آسیب‌دیدگان اجتماعی سازمان بهزیستی در وبینار نقش ابعاد کلی سلامت دختران در توسعه پایدار، به دوراهی اجتماعی که پیش روی دختران قرار می‌گیرد اشاره می‌کند که ادامه تحصیل و اشتغال مصداق‌های آن است: «باید به مولفه‌های موثر در توانمندسازی فردی و اجتماعی زنان و دختران پرداخت. نقش، هویت و ارزش زنان باید در جامعه مشخص باشد تا مطالبه‌گری زنان در عرصه اجتماعی واضح شود.»

علی‌گو از مولفه‌های موثر در توانمندی دختران به ایجاد عزت‌نفس، تقویت و آموزش مهارت‌های زندگی، مهارت‌های تاب‌آوری، بهبود و افزایش رضایت از خود اشاره می‌کند که تمرکز بر آنها می‌تواند توسعه پایدار بر محور زیست‌زانه تقویت کند.

آسمان تهران دوباره خاکستری شد

دادستان کل کشور از شوراهای شهر خواسته در موضوع آلودگی هوا وارد شوند

شهرودنا | تهران در کنار ۱۰ کلانشهر دیگر، آلوده است. شهرهایی که در دسته‌بندی‌ها در شهرهای ناسالم قرار می‌گیرند؛ ناسالم برای تمام گروه‌ها یا ناسالم برای گروه‌های حساس. سامانه شبکه ملی پایش کیفی هوای محیط و صوت سازمان حفاظت محیط زیست روز یکشنبه بیست و یکم دی ماه روایتگر شاخص‌هایی است که زنگ خطر را به صدا درآورده‌اند؛ هوای شهرهای خرم‌آباد با شاخص ۱۰۳، اراک ۱۰۴، قم ۱۰۸، مشهد ۱۲۲، ارومیه ۱۲۹ و تبریز ۱۲۹ ناسالم برای گروه‌های حساس. هوای شهرهای تهران با شاخص‌های ۱۵۳، بجنورد ۱۵۸، اهواز ۱۶۱، کرج ۱۶۴ و اصفهان ۱۷۳ در شرایط ناسالم برای تمام گروه‌ها. البته در میان ناسالم‌ها شاخص‌ها تعدادی از شهرها را در درجه پاک‌ها قرار داده‌اند؛ هوای شهرهای زابل با شاخص ۱۷، اردبیل ۱۹، بیرجند ۳۸ و ایلام ۴۶. البته شهرهای بوشهر با شاخص ۵۳، گرگان ۵۸، بندرعباس ۶۱، سمنان ۶۲، یزد ۶۶، رشت ۷۸، کرمانشاه ۸۰، کرمان ۸۱، شیراز ۸۴، همدان ۸۸، شهرکرد ۹۲، زنجان ۹۹ و قزوین با ۱۰۰ شرایط قابل قبول دارند.

تنها ۱۵ روز پاک

پایتخت سال‌هاست برای نفس کشیدن با ذرات معلق در جنگ است. حریفی که ثابت کرده به این راحتی‌ها قرار نیست پایتخت را راحت بگذارد. حالا تهران در روز ۲۱ دی ماه در شرایط هشدار ایستاده. روزی که به تبعیت روزهای قبل ذرات معلق کمتر از ۲۰۵ میکرون بیشترین غلظت را در میان دیگر آلوده‌ها دارند. شرایطی که توصیه می‌کند همه افراد جامعه از فعالیت در فضای باز خودداری کنند. پایتخت روزهای دی ماه را پشت سر می‌گذارد در حالی که از ابتدای سال تنها ۱۸۲ روز سالم را به خود دیده تا ۹۰ روز هوا در شرایط ناسالم برای گروه‌های حساس باقی بماند و ۹ روز هم شرایط برای همه گروه‌ها ناسالم باشد، البته پایتخت ۱۵ روز پاک را هم در سال ۹۹ تجربه کرده است.

هواشناسی و ناچار پول می‌خواهند!

رئیس شورای اسلامی شهر تهران معتقد است باید کارهای ویژه‌تر و بزرگ‌تری برای رفع مشکل آلودگی هوای تهران انجام شود اما متأسفانه این اقدامات انجام نشده. «وضعیت آلودگی هوای تهران همچنان ادامه دارد و باید کارهای ویژه‌تر و بزرگ‌تری برای رفع آن انجام شود.» به باور محسن هاشمی، متأسفانه این اقدامات برای حل مشکل آلودگی هوای تهران انجام نشده است. هرچند یکی از اعضای شورای شهر بر این باور است که شورای شهر برای بررسی منشأ آلودگی هوا نیازمند اطلاعات هواشناسی و شناسه خودروهاست. به گفته آرش حسینی میلانی اما هواشناسی و ناچار در ازای دادن این اطلاعات، پول می‌خواهند.

به گفته حسینی میلانی، دادستان کل کشور از شوراهای شهر خواسته در موضوع آلودگی هوا وارد شوند. «رسیدن به این موضوع مستلزم این است که شوراهای شهر دسترسی به اطلاعات دقیقی از انتشار آلودگی داشته باشند.»

او با اشاره به اینکه این اطلاعات از سوی سازمان محیط زیست ثبت و نگهداری می‌شود و به این طریق شوراهای شهری می‌توانند برای اقدام به دعوی پیگیری کنند، می‌گوید: «این اطلاعات مربوط به هواشناسی و شناسنامه خودروها که مورد نیاز است که در ازای این اطلاعات این دستگاه‌ها پول می‌خواهند.»

او ادامه می‌دهد: «شرکت کنترل کیفیت هوا بیش از ۱۰ سال اطلاعات دقیقی از ۲۰ دستگاه به صورت آنلاین اطلاعات منتشر می‌کند، اما اینکه شهرداری ۷ میلیارد خودرویی می‌خواهد، ناچار در اختیار شهرداری قرار نمی‌دهد و هواشناسی برای اطلاعات ریزجوی طلب پول کرده در حالی که این دستگاه برای مقابله با آلودگی هوا طبق قانون وظیفه دارند و باید با دیگر دستگاه‌ها همکاری کنند.»

این عضو شورای شهر از پیش‌بینی ۵ هزار میلیارد جریمه از مردم در بودجه سال ۱۴۰۰ خبر می‌دهد. «لازم است مشخص شود این مبلغ چگونه می‌خواهد به کلانشهرها تخصیص یابد چون طبق قانون این مبلغ توسط خزانه به دیگر مخارج کشور هزینه می‌شود، بنابراین لازم است مجلس شورای اسلامی مکانیزمی برای انتقال این پول و هزینه‌کرد آن در بخش مقابله با آلودگی هوا تعیین کند.»

